

Чланак примљен 4. новембра 2018.

Чланак прихваћен 5. новембра 2018.

Соња Маринковић*

Универзитет уметности у Београду

Факултет музичке уметности

Катедра за музикологију

ЈУБИЛЕЈ КАТЕДРЕ ЗА МУЗИКОЛОГИЈУ ФАКУЛТЕТА МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ¹

Апстракт: У раду се осветљава делатност Катедре за музикологију Факултета музичке уметности поводом јубилеја, 70 година од оснивања. Циљ је да се покажу промене у концепту студија музикологије, представе наставници Катедре и њихова научно-истраживачка и педагошка делатност. Посебна пажња посвећена је издавачкој делатности Катедре.

Кључне речи: Музичка академија/Факултет музичке уметности у Београду, Катедра за музикологију ФМУ, музикологија, историја музике, музичка педагогија, српска музика.

Оснивање

Изучавање музиколошких дисциплина на универзитетском нивоу у Србији почиње после Другог светског рата оснивањем Одељења за историју музике (1948) и музички фолклор (1949) на београдској Музичкој академији, данас Факултету музичке уметности у склопу Универзитета уметности.² Институција катедре је формирана знатно касније, крајем шездесетих година XX века, а током историјата више пута је мењала и назив и састав чланова.³ Када је у питању организација Катедре за музикологију могу се издвојити четири најзначајније промене. Прва се односи на поменуто раздвајање одсека (који чине студенти)

* Ауторкина контакт адреса: sonja.marinkovic@gmail.com

¹ У раду је представљен део истраживања на пројекту *Идентитети српске музике у светском културном контексту* (ев. бр. 177019) који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

² Музичка академија у Београду основана је 31. марта 1937. године као прва државна висока школа у Србији. Од 1957. делује у саставу асоцијације уметничких академија, које ранг факултета добијају 1973. године и од тада ова висока школа ради под именом Факултет музичке уметности Универзитета уметности у Београду.

³ У рад катедре се укључују само наставници са пуним радним временом, тако да она обухвата само део ангажованих предавача. Такође, мењали су се предмети који су бивали обухваћени једном катедром, о чему ће више речи бити у даљем тексту. Поједини наставници су могли радити на више катедара. Тако је, рецимо, Властимир Перичић, дугогодишњи шеф Катедре за историју музике и музички фолклор, био биран на Катедри за теорију музике, јер је она сматрана његовом матичном катедром и на њој је такође био ангажован.

и катедре (коју образују наставници). Друга, из 1994, тиче се промене назива Катедре која је подразумевала да се у имену одустане од првобитног навођења главних предмета изучавања (Одељење за историју музике, односно музички фолклор, односно Катедра за историју музике и музички фолклор) и преузму имена научних дисциплина (музикологија и етномузикологија).⁴ Трећа етапа је означена организационим раздвајањем музикологије и етномузикологије што означава и почетак примене болоњских принципа студирања на Факултету (2008). Четврта долази са статутарним променама из 2016. године, којима су Катедре дефинисане тако да укључују само наставнике матичних дисциплина.⁵ Тиме су из њеног састава изузети наставници предмета који припадају другим хуманистичким наукама а до тада су биле њен део организационо, али и суштински, кроз међусобну сарадњу наставника и сарадника.⁶ У прегледу рада Катедре за музикологију биће праћене ове промене, али ће, осим у вези са заједничким почецима, подаци везани за делатност Одсека и Катедре за етномузикологију бити изостављени.

Први наставници на одсеку били су Стана Ђурић-Клајн⁷ (1950–1971), доајен српске историографије, писац прве историје српске музике,⁸ Петар Коњовић⁹ (1939–1951) и Никола Херцигоња¹⁰ (1949–1974), значајни југословенски композитори и музички писци;

⁴ Ову одлуку не треба сматрати формалном, већ је она била последица суштинских захвата у курикулум, јер је истовремено дошло до битне промене наставних планова и програма. Тада је област југословенске историје музике замењена предметима означеним као Национална историја музике, а битно је инован и приступ изучавању историје музике, која, ипак, остаје главни предмет на студијама музикологије.

⁵ У Статуту Факултета (члан 49) је прецизирано: „На Факултету се оснивају катедре за једну или више сродних ужих уметничких, ужих научних, ужих теоријско-уметничких односно ужих стручних области./Катедра се може формирати уколико на Факултету постоје студијски програми, односно модули чијим се завршавањем остварују компетенције за уже области за коју је катедра надлежна./Катедру чине сви наставници и сарадници који су изабрани у уже уметничке, уже научне, уже теоријско-уметничке односно уже стручне области за које је катедра матична.” Статут је доступан на http://www.fmu.bg.ac.rs/vazna_dokumenta.php.

⁶ То су биле примењена естетика, историја уметности, страни језици, социологија културе, једно време и психологија и педагогија. Наставници ових дисциплина формирали су засебну организациону јединицу – Одељење (Члан 62): „На Факултету постоји Одељење општеобразовних односно стручних предмета./Одељење чине сви наставници и сарадници који су изабрани у уже уметничке, уже научне, уже теоријско-уметничке односно уже стручне области, за које се компетенције стичу завршавањем студијских програма за које Факултет није матичан.”

⁷ Стана Ђурић Клајн (1905–1986, рођена Ђурић, први пут удата Рибникар).

⁸ Делатност Стане Ђурић-Клајн била је предмет изучавања Роксанде Пејовић, а посвећен јој је и један од зборника које је објавило Музиколошко друштво Србије. Cf. Роксанда Пејовић, *Музиколог Стана Ђурић-Клајн (историографска, есејистичка и критичарска делатност)*, Београд, САНУ, Музиколошки институт, Удружење композитора Србије, 1994; Роксанда Пејовић, *Коментари текстова Стане Ђурић-Клајн (Поводом стогодишњице рођења)*, Београд, ФМУ, Катедра за музикологију, 2008; Мирјана Веселиновић-Хофман и Мелита Милин (уреднице), *Стана Ђурић-Клајн и српска музикологија*, Београд, МДС, 2010.

⁹ Петар Коњовић (1883–1970). Коњовић је на Музичкој академији био редовни професор за дикцију у вокалном ставу, инструментацију, дириговање и историју позоришта. Како се 1948. године у Српској академији наука ангажовао око оснивања Музиколошког института, чији је био први директор, било је природно да учествује и у раду новооснованог Одељења за историју музике. Није међутим познато више података о овој његовој делатности.

¹⁰ Никола Херцигоња (1911–2000). Музиколошки рад Николе Херцигоње осветљен је у посебном зборнику. Cf. Мирјана Веселиновић-Хофман и Мелита Милин (уреднице), *Никола Херцигоња (1911–2000) – човек, дело, време (Поводом 100 година од рођења)*, Београд, МДС, 2011.

Мило Асић¹¹ (1950–1951), хонорарни наставник за југословенску историју музике, Миодраг Васиљевић¹² (1938–1963), етномузиколог и др Марија Корен¹³ (1969–1972), музиколог. Први наставници, све до Марије Корен, нису имали докторате, иако је то на универзитетима у Србији у хуманистици био предуслов за избор у наставничко звање,¹⁴ и то није био израз само недостатка кадрова већ и концепта студија историје музике који је био близак совјетском¹⁵ и студије музикологије везује за високу музичку школу, а не филозофски факултет.

Оснивање Одсека за историју музике и музички фолклор било је од изузетног значаја за развој ових научних дисциплина, јер са његовим деловањем започиње континуирано школовање стручњака у овим научним областима. Почети су били скромни. Из првих генерација школовање је завршио веома мали број студената: до школске 1961/62. године једанаест, а до краја седме деценије само још пет. Тек један део од овог броја посветио се научноистраживачком раду. Међу именима првих једанаест дипломаца налазе се и др Милош Велимировић (1922–2008), један од водећих светских византолога који је радни век провео у САД, македонски угледни музиколог др Драгослав Ортаков (1928), дојени српске музикологије др Роксанда Пејовић (1929–2018) и др Димитрије Стефановић (1929) и др Марија Корен, која је после школовања у Београду и Лењинграду, и почетка педагошке каријере на београдској Музичкој академији, рад наставила на Филозофском факултету у Љубљани.

Седамдесете и осамдесете

Динамичнији развој Одсека може се пратити од почетка седамдесетих година када наступају бројне промене. На катедри су ангажовани за предмет историја југословенске музике Властимир Перичић¹⁶ (1971–1993), за општу историју музике др Мирјана Веселиновић Хофман¹⁷ (1973–2016), др Роксанда Пејовић (1975–1995), др Надежда

¹¹ Мило Асић (1916–1980).

¹² Миодраг Васиљевић (1903–1963).

¹³ Марија Корен (1937, удата Бергамо). Јубилеји Марије Бергамо обележени су у словеначком *Музиколошком зборнику*, а интервју са ауторком објављен је и у часопису *Нови Звук*. Cf. Zoran Krstulović, Bibliografija Marije Bergamo, *Muzikološki zbornik*, XLIII/2, 2007, 399–456; Leon Stefanija, „A Conversation with Marija Bergamo”, *New Sound*, 35, 2010, 5–16.

¹⁴ Први докторат наука у области музикологије стекао је Милоје Милојевић (Праг, 1925), управо да би добио одговарајућу компетенцију за рад на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

¹⁵ После рата, 1945. године, на Музичкој академији је усвојен совјетски, седмогодишњи систем школовања. Управо 1948. године долази до повратка на ранији концепт наставе.

¹⁶ Властимир Перичић (1927–2000). О музиколошком раду Властимира Перичића више у: Дејан Деспић, „Разговор са Властимиром Перичићем”, *Нови Звук*, 2, 1993, 5–10; Марија Масникова, „Музиколошки опус Властимира Перичића”, *Нови Звук*, 10, 1997, 33–46.

¹⁷ Мирјана Веселиновић-Хофман (1948). Њена делатност осветљена је у интервјуу: Tijana Popović Mladenović, „Living One's Own Thought Experience with Music and Musicology – Interview with Mirjana Veselinović-Hofman”, *New Sound*, 41, 2013, 5–25. Мада је у прегледима оваквог типа незахвално издвајати појединачне доприносе, међу члановима Катедре постоји недвосмислени консензус да је за развој Катедре за музикологију допринос Мирјане Веселиновић-Хофман био фундаменталан. Она је била руководилац свих научних пројеката Катедре, дугогодишњи шеф Катедре, њен представник у Матичном (научном) одбору надлежног Министарства, покретач и уредник интернационалног часописа *Нови Звук*, предани и посвећени

Мосусов¹⁸ (1977–1994), др Соња Маринковић¹⁹ (од 1981); за естетику др Зоран Гавриловић (1970–1971), потом предмет мења име у историја филозофије са естетиком и предаје га др Милан Дамњановић²⁰ (1978–1989); за музички фолклор, поред др Драгослава Девића²¹ (1962–1990) и др Димитрије Големовић²² (од 1979). Број студената се значајно повећао и о томе уверљиво сведочи податак о броју свршених студената: од оснивања до краја 1996. на музикологији је дипломирало 79 студената, а до 2017. године студије је завршило укупно 218 студената.

У школској 1977/1978. години студије музикологије, због обима, постају петогодишње, тако да завршна, пета година студирања бива посвећена изучавању музике XX века, опште и југословенске, уз још само два предмета на години (Методика теоријске наставе²³ и Историја филозофије са естетиком), а постојао је и једногодишњи апсолвентски стаж за израду дипломског рада. Курикулум је обухватао 54 двосеместрална предмета, међу њима главне предмете, општу (током пет година) и југословенску историју музике (током три године) са обавезном израдом осам годишњих семинарских радова из свих главних предмета. Студије музикологије су такође имале разуђен програм из области музичке теорије (музички облици, контрапункт, хармонија са хармонском анализом), затим оркестрацију (факултативно и вежбе у компоновању), практичне музичке предмете (клавир, свирање партитура, хор, солфеђо), као и групу предмета из области хуманистике: естетика/историја филозофије/примењена естетика, социологија културе, психологија, педагогија и страни језик), као и предмете основи општенородне одбране и марксизам. Током година донекле је смањиван број предмета како би се студенти растеретили и повећала ефикасност студија, али никад није пао испод 44 (односно 88 једносеместралних). Захтеви дипломског рада на музикологији су били врло високи (обим се кретао од стотинак до више од двеста страница текста), неретко су имали изразити истраживачки карактер и давали оригиналан допринос дискусији о разноврсним питањима опште и националне историје музике. Да је тај квалитет био уочен потврђује едисија од шест дипломских радова које су објавили Факултет и Удружење композитора Србије.²⁴

педагог под чијим менторством је одбраћен велики број дисертација и постављена широка лепеза разноврсних специјализација чланова Катедре (и не само на београдској високој школи). Стандарди које је поставила својим научноистраживачким радом за све представљају узор и професионалну обавезу. То су разлози због којих је прослава јубилеја Катедре првенствено осмишљена као својеврсно одавање почести најзаслужнијем. О томе сведочи и наслов обимног зборника који је Катедра објавила поводом њеног јубилеја, седамдесет година живота. Cf. Sonja Marinković et al. (Eds.), *Essays in Honor of Prof. Dr. Mirjana Veselinović-Hofman/Izazovi savremene muzikologije. Eseji u čast prof. dr Mirjane Veselinović-Hofman*, Belgrade, Faculty of Music, 2018.

¹⁸ Надежда Мосусов (1928). Мада је професорка Мосусов била стално запослена у Музиколошком институту САНУ, њен вишегодишњи педагошки ангажман на Катедри за музикологију оставио је дубок траг.

¹⁹ Соња Маринковић (1954).

²⁰ Милан Дамњановић (1924–1994).

²¹ Драгослав Девић (1925–2017).

²² Димитрије Големовић (1954).

²³ Садржај предмета се односио на методска питања наставе низа предмета у средњој музичкој школи, међу којима је била и историја музике. После реформе, методички курсеви су значајно развијени, а питања методике наставе историје музике изучавају се као посебан двосеместрални предмет на мастер студијама.

²⁴ У питању су дипломски радови Марије Ковач, Зоране Радић, Милице Гајић, Сање Грујић, Снежане

Резултати дипломских и магистарских истраживања су публиковани и у тада водећим музиколошким часописима (*Звук, Нови Звук, Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*). Но, промене се пре свега огледају у настојањима Катедре да се студенти од првих година студија усмеравају на научноистраживачки рад, тако да је овај одсек поставио нуклеус будуће научне делатности на Факултету музичке уметности. Само су на њему (све до 2005. године, када је донет нови Закон о високом школству) примењивани научни критеријуми за изборе у звања и интензивно је развијана научноистраживачка делатност.

Да би се обезбедила могућност објављивања успешних семинарских радова, есеја и осврта студената, на Факултету је покренут студентски часопис *Музика и реч* (од 1971. до 1979. изашло је једанаест бројева часописа), који су уређивали углавном студенти музикологије и етномузикологије. Млади музиколози објављивали су радове и у часопису Универзитета уметности *4Ф*. Потом је штампање радова настављено у тематским зборницима.

Два зборника су се појавила 1985. године: први је био под насловом *Барок и рококо*; други зборник чине радови посвећени делу Стевана Христића, а издат је поводом обележавања стогодишњице композиторовог рођења. Трећи зборник, из 1986. године, обухватио је радове посвећене композиторском стваралаштву Петра Крстића. Четврти зборник појавио се 1988. године, а поводом прославе годишњице Факултета, те је под насловом *Музика у античким и средњовековним еповима* објединио радове студената рађене на првој и другој години студија. Као домаћин XV сусрета музичких академија Југославије, Факултет је 1989. године објавио зборник радова студената из целе земље, који су читани на сусретима музиколога, етномузиколога и теоретичара музике 1988. Наредна два зборника посвећена су стваралаштву Косте Манојловића (1990) и Станислава Биничког (1991).

Да би се што већем броју успешних студената омогућило да по окончању студија наставе да се баве научноистраживачким радом на магистарским и докторским студијама, а потом и самосталним научноистраживачким радом, при катедри је основан Звучни архив који омогућава заштиту и научну обраду звучног материјала, рукописа и преписа нота југословенских композитора и богате снимљене грађе за етномузиколошка проучавања. Теме последипломских и докторских студија на музикологији и етномузикологији део су истраживачких пројеката финансираних од стране надлежног министарства чији су носиоци чланови Катедре. Први пројекти су имали називе *Развој и остварења српске уметничке музике* и *Карта дијалеката музичке и орске народне традиције Србије*. Катедра континуирано учествује у пројектима министарства за научна истраживања и до сада је реализовала низ пројеката са темама: *Историја и естетика српске музике*, 1993–1996; *Српска народна и уметничка музика*, 1997–2000; *Српска музика и европско музичко наслеђе*, 2001–2005; *Светски хронотопи српске музике*, 2006–2010, *Идентитети српске музике у светском културном контексту*, 2011–2017. Подршка коју надлежно

министарство даје овим основним истраживањима омогућава врло обимну продукцију. Објављују се индивидуалне и колективне монографије, зборници радова са научних скупова, часопис *Нови звук/New Sound*, зборници студентских радова, мастер и дипломски радови студената музикологије. Организују се међународни и домаћи скупови, гостовања значајних светских научника и професора и тако ствара платформа за разгранату међународну промоцију резултата истраживачко рада.

Катедра је почев од 1987. године бијенално организовала међународни научни скуп *Фолклор и његова уметничка транспозиција* и тим поводом издавала зборнике радова *Фолклор и његова уметничка транспозиција I–III*, 1987, 1989, 1991).

Априла 1995. године скуп је као национални одржан по четврти пут, а радови су објављени под именом *Музика кроз мисао* (2002). Пети скуп је организован под именом *Фолклор – музика – дело/Folklore – Music – Work of art* са темама *Фолклор и његова уметничка транспозиција* и *Идентитет и алтеритет уметничког дела*, а радови су објављени у посебним зборницима на српском и енглеском језику. У 1997. години одржан је нови скуп са темом *Изузетност и сапостојање/Exclusivity and Coexistence*, на којем је учествовало преко 40 референата из земље и иностранства.

У сарадњи са Удружењем композитора и музичких писаца Србије организована су два музиколошка скупа *Милоје Милојевић – композитор и музиколог* 1986. године и *Аспекти интерпретације*, 1988, после којих су такође штампани радови у истоименим зборницима. Катедра је суорганизатор скупа посвећеног делатности Павла Стефановића 2016. године, а зборник је штампан 2017.

Деведесете

Нова етапа развоја одсека почиње деведесетих година прошлог века. Она је обележена значајним повећањем броја наставника и сарадника и поменутом променом имена одсека и катедре у Одсек/Катедру за музикологију и етномузикологију, променом која није била само формалне природе, већ је, коришћењем у свету уобичајеног имена научне дисциплине, недвосмислено изражавала научни карактер студија. На Катедри су за историју музике запослени др Тијана Поповић Млађеновић (од 1989), др Марија Масникоса (од 1990), др Весна Микић (1991), др Драгана Стојановић-Новичић (од 1992), др Татјана Марковић (1996–2012), др Ивана Перковић (од 1995), др Драгана Јеремић Молнар (од 2004), др Биљана Лековић (рођ. Срећковић, од 2008), др Ана Стефановић (на Факултету запослена од 1991, од 2017. члан Катедре за музикологију на којој је и пре овог избора била ангажована у настави на главним предметима). Као сарадници ангажовани су др Ивана Миладиновић Прица (од 2008), Марина Марковић (од 2012), др Ивана Петковић (2012), др Радош Митровић (од 2014) и Стефан Цветковић (од 2011), као и један број студената магистарских и докторских студија (Валентина Радоман, Адриана Сабо, Бојана Радовановић, Неда Колић, Милица Петровић).

У корпусу предмета који припадају хуманистици, а налазили су се у склопу Катедре за музикологију били су ангажовани наставници: за Примењену естетику и теорију

уметности др Душан Пајин (1990–1996), др Миодраг Шуваковић (1996–2015) и др Санела Николић (од 2012). Психологију и педагогију предају др Зоран Јовановић (1950–1956), др Светозар Ранчић (1951–1952), др Ксенија Радош (1974–2005), др Властимир Миљковић (1975–1976), др Тијана Косановић (1977–78), и др Бланка Богуновић (од 2006). Историју уметности предају др Станислава Коларић (1948–1949), Владо Мађарић (1950–1959; 1962–1963), др Павле Васић (1964–1976), Бранка Пецарски (1978–1979), Живко Брковић (1980–83), Христина Лисичић (1984–86), др Слободан Мијушковић (1986–1990), др Јасмина Чубрило (2002–2013), др Никола Дедић (од 2014). Основе науке о друштву и социологију уметности предају др Ана Јурић-Жилић (1960), др Милош Самарџија (1960–1962), др Милан Ранковић (1964–1973), др Смиљан Лазин (1974–87) и Рада Дрезгић (од 2008); Енглески језик Зорица Деспић (1974–1976), др Илеана Чура (1977–1979), Вишња Ћоровић (1979–1990), Милена Ердџан (1980–1981), мр Милијана Гркајац (од 1993), Јелена Спремић (од 2008); Немачки језик Раде Павићевић (1950–1955) и Зорана Козомарић (од 1993).

За развој курикулума на музикологији значајне промене у програму и називу главних предмета наступају 1994. и последица су распада СФРЈ. Градиво које је изучавано у склопу југословенске историје музике у знатно мањем обиму бива укључено у предмет Општа историја музике, а предмет Југословенска замењује Национална историја музике. На главним предметима формирају се посебни курсеви на којима се изучавају одлике стилова и епоха и развија пракса специјализација појединих наставника за одређене области, како је то уобичајено у историји уметности. Тежи се даљем растерећењу изузетно захтевног плана студија који остаје петогодишњи са додатном апсолвентском годином.

Прве деценије новог миленијума

Ка даљој ефикасности студирања (да ли и квалитету?) иде се са болоњском реформом за коју је основ дао Закон о високом образовању из 2005. године. Сви универзитетски програми трансформисани су у два циклуса са три нивоа студија: бачелор (основне академске студије), мастер и докторске са укупно 300 (бачелор и мастер) + 180 кредита (докторске). На Факултету сви програми добијају идентичну структуру где први циклус обухвата 240 + 60, а други 180 кредита. На Факултету је искоришћена и могућност организовања специјалистичких студија (60 кредита после мастер студија у склопу другог нивоа), али је оцењено да на музикологији оваква врста специјализације није потребна. Међутим, наставници Катедре дају значајан допринос и овом виду студија укључивањем у специјалистичке уметничке програме на којима изводе већину академско-општеобразовних предмета и воде методолошке курсеви.

Процес имплементације болоњских принципа је дуг и континуиран. Подразумевао је модуларизацију предмета и имплементацију кредитног система. Сви предмети су трансформисани у једносеместралне модуле са завршним испитом после сваког семестра. Групи главних предмета на прве две године додељено је 24 кредита, а на завршне две године по 40 кредита. Колико су промене биле корените може да покаже упоредни преглед

структуре курикулума пре и после реформе. Петогодишње студије имале су 46 двосеместралних предмета, међу њима 54 једносеместрална курса из главних предмета – опште историје музике и националне историје музике. После извршене реформе студијски програм музикологије је постао једноставнији. Дипломски/мастер рад је део пете године студија, постоји (само) 30 курсева главног предмета (са семинарским радом), а сразмерно је смањен и број курсева из других предмета, но задржани су концепт програма и све његове дисциплине. Повећан је број студената (програм је акредитован за 10 студената на прва два нивоа и 4 на докторским студијама). По новим акредитованим студијама уписана је генерација 2008/2009. године. У другом акредитационом циклусу извршене су одређене промене а суштинска се односи на 'укрупњавање' курсева јер се (како искуство на целом универзитету говори) у хуманистици парцијализација није добро показала.

После деведесетих година прошлог века интензивира се научноистраживачка и издавачка делатност на Катедри. Традиционални међународни скуп, после неколико година паузе, одржава се наизменично са округлим столовима или скуповима националног карактера, ништа мање значајним јер су посвећени важним питањима везаним за историју српске музике. Са свих скупова објављени су зборници радова, било двојезично, било само на енглеском језику: *Музика и медију/Music and Media* (2004), *Music & Networking* (2006), *Musical Culture & Memory* (2008), *(Auto)Biography as Musicological Discourse* (2010), *Between Nostalgia, Utopia, and Realities* (2012), *Identities: The World of Music in Relation to Itself* (2012), *Music Identities on Paper and Screen* (2014), *Music/Image: transpositions, translations, transformations...* (2018). Национални карактер имали су зборници *Опера од обреда до уметничке форме* (1999), *Музика кроз мисао* (2002), *Човек и музика – у част Драгослава Девиха* (2003), *Музиколошке и етномузиколошке рефлексije (радови са скупа одржаног 2003, 2006)*, *Историја и мистерија музике – у част Роксанде Пејовић* (2006), *Мокрањцу на дар* (2006), *Allegretto giocoso – стваралачки опус Миховила Логара* (2008), *Тематски потенцијали лексикографских јединица о музичким институцијама* (2009).

На Катедри је реализован капитални пројекат *Историја српске музике: српска музика и европско музичко наслеђе* (2008), обиман (785 страница), проблемски конципиран поглед на разноврсна питања историјата српске музике и стила, развој жанрова и институција музичког живота. Катедра је издавач и интернационалног часописа *New Sound/Нови звук* на енглеском (папирно издање) и српском језику (електронско издање).

Настављена је и пракса објављивања студентских семинарских и дипломских радова. Штампани су зборници *Од Платона до Цона Зорна* (2008), *Ликови и лица музике* (2010), *Музиколошке перспективе 1 и 2* (2012), два електронска издања зборника радова (*Музички идентитети и европска перспектива: интердисциплинарни приступ* и *Зборник*, оба су резултат истоименог пројекта/модула, који се под покровитељством Жан Моне програма Европске уније и Министарства културе и информисања Републике Србије, и под вођством редовног професора др Мирјане Веселиновић-Хофман, одвијао на Катедри за музикологију ФМУ у Београду, 2014–2017). У 2017. овај пројекат је настављен под руководством др Марије Масникосе. Објављена је такође серија дипломских/мастер радова Иване Петковић, Игора Радете, Наташе Турнић Ђорђић, Биљане Срећковић, Иване

Миладиновић Прица, Смиљке Милосављевић. Поводом јубилеја, у електронском виду објављени су нови изабрани радови у две едиције: *Wunderkammer/Soba čudesna* и *Their Masters' Voice*.

Чланови Катедре развијају разноврсну, богату активност и интензивно раде на афирмацији наше науке у земљи и свету. А да њихова активност јесте призната можда најбоље потврђују ниво међународног скупа који Катедра бијенално организује а на којем узимају учешће научници из целог света, као и плодна интернационална сарадња у склопу Еразмус+ пројеката.

Коришћена литература

Веселиновић-Хофман, Мирјана и Мелита Милин (уреднице): *Стана Ђурић-Клајн и српска музикологија*. Београд: МДС, 2010.

Веселиновић-Хофман, Мирјана и Мелита Милин (уреднице): *Никола Херцигоња (1911–2000) – човек, дело, време (Поводом 100 година од рођења)*. Београд: МДС, 2011.

Деспић, Дејан: „Разговор са Властимиром Перичићем”, *Нови Звук*, 2, 1993, 5–10.

Krstulović, Zoran: „Bibliografija Marije Bergamo”, *Muzikološki zbornik*, XLIII/2, 2007, 399–456.

Stefaniја, Leon: „A Conversation with Mariја Bergamo”, *New Sound*, 35, 2010, 5–16.

Масникоса, Марија: „Музиколошки опус Властимира Перичића”, *Нови Звук*, 10, 1997, 33–46.

Пејовић, Роксанда: *Музиколог Стана Ђурић-Клајн (историографска, есејистичка и критичарска делатност)*. Београд: САНУ, Музиколошки институт, Удружење композитора Србије, 1994.

Пејовић, Роксанда: *Коментари текстова Стане Ђурић-Клајн (Поводом стогодишњице рођења)*. Београд: ФМУ, Катедра за музикологију, 2008.

Popović Mladenović, Tijana: „Living One's Own Thought Experience with Music and Musicology – Interview with Mirjana Veselinović-Hofman”, *New Sound*, 41, 2013, 5–25.

Статут Факултета музичке уметности у Београду,

http://www.fmu.bg.ac.rs/vazna_dokumenta.php

Резиме

У раду се осветљава делатност Катедре за музикологију Факултета музичке уметности поводом јубилеја, 70 година од оснивања. Циљ је да се покажу промене у концепту студија музикологије, представе наставници Катедре и њихова научно-истраживачка и педагошка делатност. Развој Катедре сагледан је кроз четири етапе. Прва обухвата време од оснивања

до почетка седамдесетих година, друга је обележена програмским заокретом у настави која се односи на националну традицију, заокретом до којег долази после распада СФРЈ (промене наступају 1994); трећа је означена почетком примене принципа болоњске реформе (2008) и последња почиње са структурним променама у организацији Катедре када су из њеног састава изузете друге хуманистичке дисциплине (2016). Осветљене су најзначајније промене у наставним плановима и програмима студија музикологије, а посебна пажња посвећена је издавачкој делатности Катедре.